

Szerkesztőségi iroda:

Nagybecskerek,

Zapolya-utca 1-ös szám,

hová a lap szellemi részét illető minden közlemény intézendő.

Kiadóhivatal:

Pleitz Fer. Pál könyvnyomdája
Nagybecskerek, Zapolya-utca 1.
hová a hirdetések, az előfizetések és a lap szétküldésére vonatkozó felhívások intézendők.

Telefon 21. szám.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Felelős szerkesztő: Dr. Brájer Lajos.

Előfizetési árak:

Egész évre ———— 24 kor.
Félévre ———— 12 „
Negyedévre ———— 6 „
Egy óra ———— 2 „
— Egyes szám ára 8 fill. —

Hirdetések

a kiadóhivatalban fogadtatnak el.
Azonkívül az összes hirdetési irodákban.

Megjelenik

vasár- és ünnepnapok kivételével
mindennap délután 5 órakor.

Nagybecskerek, 1902.

XXXI. évfolyam. 59. szám.

Szerda, március 12.

A régi és új vármegye.

Nagybecskerek, március 12.

Előre bocsátom, hogy nem akarok polemizálni senkivel, tisztelem minden embernek a meggyőződését és megengedem, hogy aki a szerint cselekszik, helyesen jár el. De nem tartom feleslegesnek elmondani a tapasztalatlan alapuló véleményemet, korántsem praetendálva, hogy az kritika nélkül maradjon, miután eszmecsere és az objektív vitakozás csak a világitás és az igazsághoz vezethet.

A vármegyéről egyáltalában, ennek autonómiájáról és közigazgatásról lévén szó, szükséges e tárgyat közelebbről vitatni.

A vármegyét az alkotmányvédbástyájának nevezték, azt tartották a nemzet és az ország jogainak megvédőjéről.

A multa nézve teljesen fennállottak a most felsorolt építetnek.

Tagadhatatlan, hogy megvolt az akarat Magyarországot okkupált provinciának tekinteni nem csak, hanem alkotmánya, szabadsága és önállóságától megfosztva, tényleg azzá tenni.

Megvoltak arra nézve a viszonyok és tényleg úgy alakították a kormányzás, hogy az ország jogai a konfiskálás által majdnem elenyésztek.

A kormány Bécsben volt koncentrálva, magyar királyi udvari kancellária képében, mely nem volt felelős senkinek és abszolút hatalommal felruházva kénye-kedve szerint kormányozott.

Az országot és nemzetet a nemesség képviselte, (membra sacrae coronae) összesen vagy kilencszázezren. A nép (misera plebs contribuens) köteles volt adózni és katonáskodni, tehát kötelessége volt, de semmi joga.

A nemesség alkotta a vármegyét, gyakorolta az egész nemzet nevében az alkot-

mányos jogokat, megszavazta, kivette az adót és ujoncokat állított, de e fehértől egészen ment volt.

A vármegye (karok és rendek) követeket küldött az országgyűlésre és ezeket utasítással látta el, akik az utasítás nyomán jártak el az ország dolgaiban, óvták a nemzetet, ennek jogait és szabadságát, szóval az alkotmány őrei voltak, melynek védbástyája a vármegye volt.

A karok és rendek, utasítással látván el követeit, törvényeket alkottak, veto jogot gyakoroltak és fentartották az alkotmányt.

Törvény erejével bíró statutumokat hoztak, az országot érdeklő közügyeket tárgyalták és állást foglaltak az alkotmányt sértőkkel szemben, szóval: az alkotmányvédbástyának teljes joggal neveztettek a vármegyék.

A vármegye vitte a közigazgatást, igazságot szolgáltatott és saját területén autonóm joggal kormányzott és törvényhatósági cím illette meg őt.

Ha a bécsi udvari kancellária rendeletet küldött a vármegyéhez, mely a karok és rendek véleménye szerint sértette az alkotmányt és a törvényt, a rendeletet felolvasása után tisztelettel félretették (cum honore seponitur) és végre nem hajtották.

Az 1848-iki törvények, a király által szentesítve, befogadták a nép millióit az alkotmány sáncai közé és a nemzetet nem képezte csak a 900.000 nemes, hanem az ország összes polgársága.

Eltöröltették a bécsi udvari kancellária és a budai helytartó tanács és ezeknek helyébe lépett a felelős magyar miniszterium.

Igy változván az ország képe, megváltozott a vármegyék mivolta is, melytől elesett a követ küldési és ezeknek adott utasítási joga.

Nem a vármegye küldi azóta a követeket az országgyűlésre, azokat nem választják többé a karok és rendek, hanem az összes nép küldi képviselőit a budapesti országgyűlésre.

A nép nem ad utasítást a képviselőnek, hanem úgy mondja el programját és a mely jelöltnek programja tetszik a népek, azt választja képviselőjévé.

Most nem a vármegye az alkotmányvédbástyája, hanem az országos képviselők-ből álló Ház, mely a királytól egyútt alkotja a törvényt, őrzi a nemzet szabadságát, biztosítja az alkotmányos jogokat és az ország önállóságát és integritását.

A mostani vármegyének megvan az autonómiája és saját választott tisztviselői által gyakorolja a közigazgatást, az igazság szolgálás a független bíróságokra van bízva, a nébe a vármegyének beavatkozási joga nincsen.

A mostani vármegye nem kezel pénzt, az az adóhivatalban lesz elhelyezve és onnan utalványoz a vármegye, illetve az alispán a szükséges kiadásokat.

A felhozottakból kitetszik, hogy a régi és a mostani vármegye között oly nagy a különbség, mint az ég és a föld között és megmaradt ugyan a vármegye elnevezése, de joga és hatásköre nagyon devalválódott.

A mostani vármegyének megmaradt az autonóm joga, rendelkezhetik vagyona felett, de csak a kormány jóváhagyásától feltételezve, megválasztja hat évről hat évre a tisztikarát és ez által viszi a közigazgatást és ellenőrzi a községek ügyeit.

A dolog ily állásában vajmi kevés a vármegye dolga és ha lelkiismeretesen ellenőrzi tisztikarának működését, ha arra ügyel, hogy a tisztviselők a jog, törvény és igazság szerint járnak el, megtette kötelességét.

A „TORONTÁL“ tárcája.

Visszaemlékezés.

(Megemlékezés Torontálvármegyéről 1861-ben és rendszertől alispánjának utolsó hivatalos cselekedetéről)

A vége az 1861. alkotmányos szük világának az lett, hogy az országgyűlést feloszlatták, a vármegyei tisztikarok lemondtak, a legtisztább önteláldozó hazafasságból az ország kormányzására vállalkozott főurak, mint báró Vay Miklós, Majláth György és Szechen Antal grófok lemondtak és életbe lépett az u. n. provizorium gróf Forgách Antal udvari kancellársága és gróf Pálffy Mór helytartósága alatt. Ezek a vármegyék élére főispáni helytartókat neveztek ki, miből kifolyólag vármegyénk részére furlaki Pallik-Utsevy Péter lett kinevezve.

Ennek, ugy emlékszem, sokáig halogatott, többször elhalasztott ideérkezéseig Rónay Mór, türelmének nagyfokú megpróbálásával, vezette az elhalasztatott ügyeket. Legvégül már csak a postát vette át, érintetlenül hagyva a jövő főispáni helytartó nevére érkezett ügyszerabokat.

Akkoriban a helybeli postahivatal összes teendőit egy cs. kir. Postofizial és egy díjnok látta el és mondhatni elég jól és pontosan, ami leginkább bizonyítja, hogy 41 év lefolytával a postai forgalom mily óriási mértékben megnőtt.

Ahhoz, hogy egy ember láthassa el a postai tisztséget, azonban ugy látszik még valami volt szükséges, amit akkor még minden jó postatisztnél mulhatatlan kellékek tartottak és ez a jól és helyes arányban kifejlődött gorombaság volt, perze, hogy sok tisztviselő ezt a szükséges erélyességgel téveszti össze. Az 1861-ben és még sokáig utána itt működött Postofizial egy tető-

től talpig becsületes, magyarországi születésű, magyarul is tudó katonaviselt ember és különben is rendkívüli fölhízott tipikus alak volt. Mindenki ösmerte jó, meg goromba oldaláról is.

Mikor már Rónay Mór alispán itt maradását nem is napok, hanem órákra számította, magához kérte Göbel György urat, vele közlendő, hogy a postán érkező mely hivatalos aktákat küldesse el neki és melyeket tartson ott vissza a postán, míg a főispáni helytartó megérkezik.

Göbel uram értesülvén az értesülendőkről, nem állhatta meg, hogy az alispánt közel kilátás ban levő távozása ideje iránt meg ne kérdezze; az erre nyert illedelmes válasz kedélyesebb beszélgetésre batorította Göbel urat, melynek csattanója az volt, hogy „ugyan mondják meg maguk magyarok, hogyan is tudtak olyan butaságot föltenni, hogy a császár maguknak mindent kiadjon az országgal együtt, hatalmat, katonát, pénzt, adót, esendőt, hajót, vasutat, még a postát is. Lássák már mostan ezzel hogyan jártak?“ Az ilyenforma kedélyeskedést minden finomsága és eszélyessége mellett is Rónay Mór nem hagyhatta a kellő nyomatéku visszafelé rendutasítás nélkül. De mert Göbel uram a ténylegesen bekövetkezendő, ő szerinte törvényes, hatalmat magához közelállónak tudta, a maga modorában ríposztzott. Ez, a még mindig a hatalmat gyakorló és a biráskodást is kezében tartó alispánt annyira kihozta a sodrából, hogy a két legerősebb hajdut beszólitatta, azokkal Göbel urat a polgári dutyiba vitette, amely a mostani posta-épülettel tőszomszédosan létezett félemeletű házban volt, az u. n. vármegyei épületben. Ennek megtörténével Rónay Mór magá-

val az iránt tanácskozott, hogy új foglyával mit tegyen, aki felett a jó ég tudja, ki fog törvényt tlni az ő ellene, ami az Isten csodája szerint emelendő vád alapján.

Előbb csak a méltó harag és gerjedelemnek kellett elmulni, ezt aztán önkényt követte a böles elhatározás, a mely oda terjedt, hogy a várnagy, ki egyszersmind akkor fogházfelügyelő is volt, azon meghagyást nyerte, hogy a csak imént hívásra tett Göbel Györgyöt bocsássa szabadon. Néhány percre reá a várnagy, Termachich László, azon jelentéssel jött vissza, kérem alispán ur, Göbel nem akar kimenni, azt mondja, hogy őt az ő martyriumi fogságából majd kiszabadítja a holnap érkezendő főispáni helytartó, fényes elégtétel megadása mellett, cs. kir. zsandárok közbe lépésével. Az alispán erre azt rendelte el, hogy az elcsukatást véghez vitt két markos hajdu mellé álljon még kettő és ha a másfél bécsi mázsa súlyu szabadon bocsátandó még mindég vonakodnék elmenni, fogják meg és vigyék ki a főtér kellő közepére, a hol is aztán akár itéletnapig várhatja a további elégtételes fölszabadítást.

Igy is történt.

Ezen Göbeliádat még az nap este beszélte el nekünk Rónay Mór alispán a kaszinóban, mert a főispán is meg az alispán is járatosak voltak a kaszinóba, a melynek akkoriban és még évekkel utána is, tagjai voltak. Másnapra megérkezett furlaki Pallik-Utsevy főispán helytartó, Rónay Mór nyomban elutazott birtokára Kis Zomborra híres szépségű nejéhez Fedrigoni Lujzához. Göbel György uram pedig ugyancsak másnap reggel, mint rendesen, elment a postahivatalba és változatlan módon és rendben folytatta a k. k. Postofizial teendőit.

M. L.

Nagyon illuzórius a vármegye határozatainak hatálya, mert ha a megyei vagyona vagy a nép megadóztatására vonatkozó határozatot hoz, minden egyes bizottsági tagnak joga van megfélemlíteni a sérelmes határozatot és akkor a miniszter dönt az ügyben, a kiről fel nem tételezheti a törvénybe ütköző rendelet.

Maradnak tehát hátra azon határozatok, melyek a községeket, ezeknek erkölcsi és anyagi ügyeit, vagy egyes magánfelek panaszai és kérvényei, akik szinte joggal felebezéssel élhetnek, a szerintük igazságtalan határozat ellen.

Van még a vármegyének statulárius joga, de miután minden szabályrendelete csak akkor lép jogerőre, ha azt a miniszter jóváhagyja, e tekintetben sem félthető a törvény, jog és igazság sértése.

Na, végre felirati joga is van a vármegyének, de vajjon kinek árthat az.

Ha egyhangulag vagy szótöbbséggel határozatokat el valamely tárgyban a kérvénynek felirat alakjában történő felküldése a kormányhoz, vagy a Házhoz, attól függ, hogy fogadtatik az el odafent, ha kedvező sikerre vezet, ám jó, ha pedig figyelembe nem vétetik, a vármegye híjába irt fel, de ebből kár nem háramlik senkire.

Az ügy — a maga meztelenségében — így állván, egyedüli teendője a vármegyének szigorúan ellenőrizni tisztviselőjének működését, és a nem arravalókat, lustákat, vagy pláne vétkeket kiselejtezni, a községi eljárások magaviseletét a néppel szemben, megbízhatóságát és egyáltalában a községekben történt intézkedéseket legnagyobb figyelemmel kíséreni, a visszaéléseket meggátolni és a vétkeket szigorúan megbüntetni.

Vizsgálják meg a járásbeli összes kormányzására bizott községeket, vizsgálják meg azok számadásait, kiadásait, hallgassák meg a panaszokat és törvényadta jogánál fogva büntessék meg a vétkeket.

Minden főszolgabíró köteles legyen évenként az alispánnak jelentést tenni, mennyi községben ejtette meg az alapos vizsgálatot, mit tapasztalt és a tapasztaltakhoz mérten mint intézkedett, és meglesznek mentve a községek és egyesek a visszaélésektől és jó lesz a közigazgatás és felesleges lesz a — kormánybiztos.

Egy megyebizottsági tag.

H I R E K.

Tájékoztató.

A gőzfürdő (telefon 118. szám) mindennap reggeli 6 órától kezdve délig az urak részére nyitva van; hölgyek részére minden kedden és pénteken déltől délután 5 óráig; ugyanazon napokon este 1/2 6-tól 1/2 8-ig urak részére is. A kádfürdő egész nap este 7 1/2 óráig nyitva marad.

Március 16. Szabad lyceum d. u. 5 órákor.
18. Tavaszú löszemle.
18. Ünnepele a főgimnáziumban.

Március 15. Nagybecskerekben.

Iskolák, testületek és intézetek egyaránt készülnek március idusának ünnepére. Első ezek közül a nagybecskereki kaszinó, a mely 15-én fényes ünnepséget rendez. Az ünnep programja a következő: Hymnus. Énekli a nagybecskereki polgári dalárda. Elnöki megnyitó. Tartja: Franz J. L. Talpra magyar. Petőfitől. Szavalja: Dölle Jenő. Ünnepele beszéd. Tartja: Dr. Demkó Endre. A zászló. Abrányi Emiltől. Szavalja: Nickyné Iona urnő. Márciusi hangulat. Felolvasás, tartja: Semsey Gyula. Március idusa. Irta: Dr. Kis Sándor kegyesrendi tanár. Szavalja: Dr. Láng Béla. Szózat. Énekli a nagybecskereki polgári dalárda. Az ünnep délelőtt 11 órákor kezdődik.

A magyar olvasókör már kibocsátotta programját, a mivel a szabadság napját ünnepli. Az olvasókör 15-én déli 12 órákor saját helyiségében (Pest-szálloda) nemzeti ünneptünk emlékére hazafias ünnepélyt rendez. Az ünnep műsora ez: „Hymnus.“ Kölcseytől. Énekli a közige. tanfolyam énekkara. Elnöki megnyitó. Tartja: Dr. Nagy Dezső. „1848. március 15.“ Abrányitól. Szavalja: Tichy József. Alkalmi felolvasás. Tartja: Dukovics Zsigmond. „Március 15-ikére.“ Abrányitól. Szavalja: Dölle Jenő. „Szózat.“ Vörösmartytól. Énekli a közige. tantolyam énekkara.

A főgimnáziumban az ifjuság tart ünnepet szombaton. Fél kilenckor istentisztelet lesz a gimnázium-templomban, amit ünnepély követ a tornacsarnokban. Műsora ez: 1. Hymnus, énekli a főgimnáziumi dalárda. 2. „Március idusán“, dr. Kis Sándor költeménye (most küldte a költő Marmaros-Szigetről) szavalja Demkó Miklós VII. oszt. tanuló. 3. „Március idusának jelentőse“, tört. értekezés. Irta és felolvassa Koós Ferenc VIII. oszt. tanuló. 4. Szózat. Énekli a főgimnáziumi dalárda.

A nagybecskereki községi iskola a következő sorrend szerint fogja megünnepelni a szabadság ujjáébredésének napját: Reggel 8 órákor istentisztelet a róm. kath. templomban. Utána az iskola első emeleti nagytermében: 1. „Talpra magyar“, énekli az intézet énekkara. 2. „Március 15-én“ Abrányi Emiltől, szavalja Mayer Rezső IV. oszt. tanuló. 3. „A márciusi napok és azok következményei“, felolvasás, tartja az intézet igazgatója. 4. „Nemzeti dal“, szavalja Opolczér Árpád IV. oszt. tanuló. 5. „A haza“ Pósa Lajostól, szavalja Bodó János IV. B. oszt. tanuló. 6. „Honfi dal“ Csomaközytől, szavalja Retzler Antal VI. oszt. tanuló. 7. „Erős hit“ Abrányi Emiltől, szavalja Kiss Gyula IV. A) oszt. tanuló. 8. „Első még az Isten“ Arany Jánostól, szavalja Eckert József VI. oszt. tanuló. 9. „Szózat“, szavalja Löw Mihály IV. B) oszt. tanuló. 10. „Hymnus“, énekli az intézeti énekkar.

— A temesvári gör. keel. szerb püspök választása. Temesvárról jelentik: A gör. keleti szerb egyházi kongresszust és püspöki zsinatot jun. 8-ikára hívják egybe. A kongresszus számára az új választásokat április második felében fogják megkezdeni. A püspöki zsinaton az elhunyt Popovits Nikanor helyébe új temesvári püspököt fognak választani.

— Horánszky Nándor üdvözlése. Nagy-Szent-Miklósról jelentik: A nagyszentmiklósi kerület szabadalvú pártja a következő sürgönyt küldte Horánszky Nándor miniszternek: A nagyszentmiklósi szabadalvú párt Nagyméltóságának kereskedelmiügyi miniszterre történt kinevezetése alkalmából örömmel üdvözlö mint közéletünk nagy harcosát s törhetlen ragaszkodásáról biztosítja. Schreyer Viktor elnök, Pólya Endre jegyző.

— A nagybecskereki kaszinó ma este fél hét órákor választmányi ülést tart.

— Ünnepele főgimnáziumi igazgató. Mint minden évben, úgy ezuttal is a nagybecskereki főgimnázium jeles igazgatója Balázs József névnapjára üdvözlőre, a névnap előestéjén, március 18-án délután 4 órákor, a főgimnázium tornacsarnokában hangversenyt rendez. Az ünnepély sorrendje, melyet Herr Ödön tanár állított össze, a nála megszokott izléssel, a következő:

1. a) Hubay J.: Nemzeti dal. b) Magyar népdalok. Énekkarunkra átírta Zsiross Dezső VIII. o. t., énekli a főgimnáziumi dalárda.
2. Liszt F.: 2-ik magyar rhapsodia. Zongorán előadja Zsiross Dezső VIII. o. t.
3. Beriot Ch.: a) 9-ik koncert. b) Hubay J.: A fonóban. Csárda jelenet, hegedű-szólo. Előadja Fein Ernő V. o. tanuló, zongorán kíséri Zsiross Dezső VIII. o. t.
4. Hunnia keringő, zenekarunkra átírta Ripka Imre ur. Előadja a főgimnáziumi zenekar.
5. Üdvözlő beszéd, mondja Zsiross Dezső VIII. o. tanuló.
6. a) Grieg E.: Reggeli hangulat. b) Wagner R.: Induló a „Tannhäuser“ c. operából. Két zongorán 8 kézzel előadják: Haidegger Ernő V., Herr György IV., Kéler Tiszlós IV. és Zsiross Dezső VIII. o. tanuló.
7. a) Alard: Fantaisie brillante a „Traviata“ című operából. b) Hubay J.: Kossuth nóta. Csárda jelenet, hegedű-szólo. Előadja Kürschner Manó VIII. o. tanuló, zongorán kíséri Zsiross Dezső VIII. o. t.
8. Rákóczy-induló, előadja a főgimnáziumi zenekar.

— A megrendelések ellen. A nagybecskereki kereskedők és iparosok tegnap értekezletet tartottak, hogy a megrendelések gyűjtésére vonatkozó törvény ellen naponta történendő visszafizetések korlátozására valamilyen megállapodásra jussanak. Hosszas eszmecsere után elhatározták, hogy felkérlik a temesvári kereskedelmi és iparkamarát, hogy az aradi kereskedelmi és iparkamarától kiinduló mozgalmához csatlakozzék, mely célul tűzte ki a törvénymódosítást. A törvény tulajdonképpen célja a helyi kereskedők és iparosok megvédése, amit azonban a mai körülmények között nem szolgál. Kérlik, hogy az utazó ügynök, mielőtt vevőit meglátogatja, akik tényleg meg-

hívták, a meghívó levelét a hatóságnál a tény megvizsgálása céljából tegye le. Így az ellenőrzés, ha nehezen is, de mégis lehetséges lesz.

— Választás Muzslyán. Tegnap mentek végbe, mint már jeleztük, Muzslyán a választások Grandjean József dr. vezetésével. A hatóság részéről ott voltak még Rehák István városi jegyző és Reitter Oszkár rendőrkapitány. Az elnökségre jelölve voltak Lukácsi Mátyás, Kovács Antal és Csordás Illés. Lukácsi Mátyás 126, Kovács Antal 43, Csordás Illés 19 szavazatot kapott. Alelnök lett Bodó Márton 143 szavazattal. Varga Sándor 40, Lukácsi Mátyás 4, Juhász Péter 1 szavazatot kaptak. Pénztáros lett Horvát Imre 123 szavazattal, Tóth Kiss Péter 45, Mezei József 19 szavazattal szemben. Jegyzőnek Bodó Sándor nyugalmazott jegyző 36 szavazattal szemben Sónka Ignácot választották meg 151 szavazattal. Választmányi tagok lettek: Varga András, Tápai György, Kasza Illés, Bodó György, Csordás Illés, Gyömbér Mihály, Sötét József, Gyarmathy Illés, Hallas István, Tamásy András, Erdei György, Budai Pál. Póttagoknak: Kis Varga Pál, Kónya Péter, Kipper József és Kiss Pál.

— Baleset a vívóteremben. A nagybecskereki atletikai klub vívó termében tegnap este könnyen végzetessé válható baleset történt. S e k e s a n Jánost, megyei színpavevő, vívás közben egy erősebb rohamnál inropanás érte. A baj szerencsére csak könnyebb lefolyású.

— Kitüntetések a vörös-keresztnél. Mária Valéria főhercegnő, legfőbb védőasszony, Wallseeban február 16-án kelt elhatározásával azokat a hölgyeket és urakat, a kik a legutóbbi években a magyar szent korona országainak vörös-kereszt egylete körül kiváló érdemeket szereztek, sajátkezű aláírásával ellátott díszokmányokkal tüntette ki. Ezen érdemes tagok Torontálvármegyéből a következők: Fendler Károlyné, Szladek Berta a módosi, özv. Schwarz Mihályné Steuer Szidónia a nagybecskereki fiók-egylet választmányi tagjai, Gramberg Nándorné Weifert Anna a pancsovai, törökkanizsai Schulte Vilmosné beodrai Karácsonyi Erzsébet a törökkanizsai, Viszkidenszky Gusztáv a Zombolya vidéki fiók-egylet elnökei és Steinitzer Géza a torontálvármegyei választmány pénztárosa.

— Márciusi hó. Rendkívüli tél után rendkívüli tavasz köszönt ránk. Pár nap előtt hirtelen tél szakadt a nyakunkba, most meg egyszerűen hópihékké szállodálnak a levegőben esővel, darával vegyest. Közben-közben a nap is előbukik, tavaszi fényvel, csillogással, hogy aztán ismét eltűnjék a szürke felhők mögött. Szeszélyesebb időjárás bizony el sem képzelhető.

— Érettségi a katonáknál. A katonai főreáliskolákban már rendszeresen érettségiznek, most a haladpródiáskolák növendékei is alávetik magukat az érettségi vizagának, miután az általános tantárgyakra nézve egyenlőek a polgári reáliskolákkal. Így tehát az idej tanév végén már lesznek érettségező hadapródok. Mindenesetre nagy előny már az érettségi bizonyítvány elnyerhetésének a lehetősége is. Mert sok fiatal tiszt kénytelen nősülni, betegség vagy egyéb okok miatt pályájától megválni és érettségi bizonyítvány nélkül, még ha katonai akadémiát végzett is, alig kap megfelelő polgári alkalmazást. Még egy fontos kedvezmény lép a tanév végén életbe s pedig az, hogy a szülők kérelmére azon növendékek, kik az egész harmadik, tüzér- és utász hadapród iskolákban az egész második évfolyamon „igen jó“ eredményt értek el, a katonai akadémiákba léphetnek át, ha alávetik magukat a katonai főreáliskolában egy megfelelő vizagának, melynek eredményétől függ a hadügy-miniszterium által elrendelendő beosztásuk valamelyik akadémiába, tekintettel a növendék, avagy hozzátartozóik kívánságára. Az illető kérvények március elején nyújtandók be a hadapródiaskola parancsnokságához.

— A vörös kereszt egylet közgyűlése. Mint értesülünk Lajos Győző főherceg védnökhelyettes Csekönics Endre gróf v. b. t. t. elnököt külön kihallgatáson fogadta, mely alkalommal az elnök előterjesztést tett az egyesület folyó évi országos közgyűlése ügyében. Ő fensége jóváhagyólag vette tudomásul a jelentéseket és hozzájárult ahhoz, hogy az országos közgyűlés folyó évi május hó 5-én, azaz hétfőn déli 12 órákor tartassék meg. Egyszermind azt az örömteljes hírt is közölte az elnökkel, hogy a közgyűlésen ő császári és királyi fensége Mária Valéria főhercegnő, legfőbb védőasszony fog megjelenni és ezen alkalommal a védnökhelyettes is részt vesz.

— Jótékony mulatság. Kaptuk a következő meghívót: A „Rackovits“ féle nyilvános elemi leányiskola s az ev. ref. népiskola növendékei f. évi március hó 20-án (csütörtök) d. u. 5 óra-

kor fel
felerész
egylet
zeti Sz
Rende
István
korona
20 fil

egylet
György
helyisé
humoris
tött zar
váltva
mélyen
dete 8 ó
urnál és
leti tag
Kardal
Komis
Vuková
Delique
von K
Vorg.
Kardal
Rendez
Blasius
— Vld.

a panas
ságosan
hogy a
ami a b
ros köve
kenése
dése. Az
szágyú
mumra
pénzigy
a kérvé
többi k
a mely
kört hoz
mérlegel
tetből se

A
szerint v
kező vol
Te
Na
Ti

Se
Cé
Pa
So
Va

* A
rolta
hasznó
nel Kaz
szemre
jó, ha u
a mag
szerző
tökélet
nem ér
volna a
azért is
kapos
hogy me
a kitart
adás e
azonban
s egyik
tott, ne
Első s
örömm
Berény
melegs
ott érte
szemé
Ebben
a más
mindket
vészi jár
Bodi sz
kitünő
sok jó
A több
Gerő

kor felerészben a helybeli három nőegylet, másik felerészben pedig a Délmagyarországi tanító egyesület konviktusa javára Nagyikindán a Nemzeti Szálló nagytermében gyermekelbárást rendez. Rendezők: Lujanovits Szidónia ig. tanítónő, Balogh István ev. ref. tanító. Belépti díj, támlaszék: 1 korona, a többi ülőhely 60 fillér. Gyermekjegye; 20 fillér. Kezdeté délután 5 órakor.

Mulatság. A nagybecskereki polgári dal-egylet március 31-én (husvét hétfőjén) Sámson György egyetemi karmester vezetésével saját helyiségeiben (Schäffer-féle vendéglő) az első ideai humorisztikus előadásokkal és táncokkal egybekötött zártkörű daiesztét rendez. Belépti díj: Előre váltva 80 fillér. A pénztárnál 1 korona személynként Családjegye: 2 korona 40 fillér. Kezdeté 8 órakor. Jegyek válthatók: Wilhelm Ferenc urnál és a „börzsövetségé”, valamint az egyetemi tagoknál. Az este műsora ez: „Viharban”, Karda Dürner-től. „Der Deliquent im Verhör”, Komische Scene. Personen: Amtmann — St. Vukován. Aktuar (stumm) — Fr. Hornyák. Deliquent — G. Schieber. „Die Kapelle”. Chor von Kreutzer. „Haben Sie schon mei Alt! gsehn.” Vorg. von Herrn Karl Szoszna. „Erdei rózsák”. Karda Fischer-től. „Gebet”. Chor von Otto. „Das Rendezvous”. Komische Duo-Scene. Personen: Blasius Baumzerl — Franz Feketits. „Zuckerl” — Vld. Bugarsky. „Bordal”. Bartalus J. től. Tánc.

A borfogyasztási adó. Általános és régi a panasz ország-szerte, hogy a boritaladó túl magas. Ehhez járult azon körülmény, hogy a phylloxera pusztításai miatt nem termett, ami a borok árát nagyon fölrujtatta. Ennek káros következtése is lett: a borfogyasztás csökkenése, továbbá a pálinka fogyasztás emelkedése. Az ország számos törvényhatósága az országgyűléshez fordult, kérve a boritaladót, a mely a maiaknál sokkal rosszabb viszonyok közt hozatott be (és a fogyasztási adóval együtt mérlegelendő), a kinstárj érdekeire való tekintetből se el nem törölheti, se le nem szállíthatja.

A Béga vizállása.

A temesvári fölyammernökség jelentése szerint március 12-én a Béga vizállása a következő volt:

Temesvár 0+ 10 cm. apadó.
Nagybecskerek 0+ 65 cm. apadó.
Titel 0+ 398 cm. áll.

Színház.

Heti műsor:

Szerda: „A sasok.”
Csütörtök: „Kuruczfurfang.”
Péntek: „Bánk bán.”
Szombat: „Arany lakodalom.”
Vasárnap délután: „A sühárkok.”
este: „Czine-mintye.”

* A harang. Azóta, hogy Birchpfeiffer Sarolta leszorult a műsorról, nem volt részünk hasonló igazi német romantikában, mint amilyenel Kazalický színműve van szaturálva. Nem szemrehányásképpen mondjuk ezt. Hiszen az a jó, ha az irodalomban minden irány megtalálja a maga műveit, csak aztán jót is alkosson a szerző a maga genrejében. Kazalický nem nyújt tökéletes drámát, s ami talán ennél is fontosabb, nem érdekes drámát. De azért határozott túlzás volna a darabot rossznak mondani, már csak azért is, mert a szerző egészen elfordul a kikapós menyecskektől és a jukker-lányoktól, hogy megbüntesse a léhaságot s megjutalmazza a kitartó, önfelelő szereimet. A tegnapi előadás eleinte kissé vontatottan ment. Később azonban belemelegedtek a színészek a szerepeikbe s egyikük-másikuk olyan pompás alakítást nyújtott, mely feltétlen dicséretre tarthat számot. Első sorban említjük Fodor Oszkárt, kiről örömmel konstatáljuk, hogy napról-napra halad. Berényi József főhadnagy hálás szerepét férfias melegséggel, nemes hévvel játszotta s különösen ott érte el a legnagyobb sikert, ahol bátyjának szemérveti, hogy menyasszonyától megfosztotta. Ebben a jelenetben Pápai Antallal együtt, ki a másik Berényit szintén igen jól játszotta, mindkettőn feladatuk magaslátán állottak. Művészi játékot produkált Polgár a szerencsétlen Bodi szerepében s Palotainé (Cica néni) kitünő partnere volt. Tukoray és Madas sok jókedvvel látták el a két Retek szerepét. A többi szerepekben Szilassi Juliska, Geröfi Lika, Rónai Hermin, Szabó Iván

Viola, nyújtottak elég jó összejátekot. Az igen csekély számú közönség a felvonások végén ismételtén tapsolt a szereplőknek.

b. l.
* A sasok. Rákosi Viktor és Guthi Soma vigjátéka, amelyet első előadása alkalmával olyan jól fogadott a közönség, ma másodszor kerül színre. Szereposztása ugyanolyan, mint első alkalommal.

Közgazdaság.

Közügylések.

Március 16. „A nagybecskereki izr. hitközség” közgyűlése.
16. „A nagybecskereki bőrparosok szövetkezetének” közgyűlése.
16. „A nagybecskereki kereskedő ifjak egyetemi” közgyűlése.
20. „A fényi takaréki- és előlegezési szövetkezet” közgyűlése.

TÁVIRATOK.

Országgyűlés.

A képviselőház ülése március 12-én.
— Távirati tudósítás. —

Budapest, március 12.

Interpellációk töltötték be az ülés legnagyobb részét. A földmivelési tárca költségvetésének tárgyalásához össze-vissza két szónok akadt. Eötvös Balint a függetlenségi pártjáról és Feilitzsch Artur báró Kolozsvár képviselője.

Eötvös Balint éppenséggel nem látja olyan rózsás színben a költségvetést, mint az előadó bemutatta. Inkább érdekössze-ütközéseket lát minden vonalon, mint az ipar- és földmivelés érdekeinek kiegyenlítését.

Feilitzsch Artur báró egész sorozatát említi fel a gyakorlati intézkedéseknek. Darányi legrészebb politikai érdeme az, hogy nem a teória embere, de a gyakorlat legkisebb szükségletének is igyekszik eleget tenni. (Helyeslés.) A költségvetést megszávalva.

Utána Wlassics Gyula válaszol Nesi Pálnak a fővárosi elemi iskolákban divó német tanítás ellen. Ha a város eltörli a német nyelvet, neki nem lesz ellene kifogása.

Lengyel Zoltán a Kossuth-szobor ügyében interpellál. Közeledik Kossuth századik születése napja, nyolcadik éve, hogy meghalt, de még semmi sem történt a begyűlt összeggel. Ezért a kormányt teszi felelőssé, mert az ő keze működik a dologban.

Pap Zoltán az új országház építése miatt; Sebes Dénes pedig a román egyetemi ifjak dolgában interpellált.

A szerb egyházi kongresszus.

Budapest márc. 12. (A „Torontál” eredeti távirata.) A szerb egyházi kongresszust és a püspöki szinódust június 8-ára hívták össze Karlóvára. A kongresszusi választások ápril második felében lesznek. Brankovics patriárcha Budapestre érkezett s most fognak dönteni arról, vajjon az új temesvári püspököt már most válaszzák-e meg, vagy csak a szinódus későbbi ülés-szakában. Hogy a kongresszuson ki lesz a királyi biztos, azt még nem állapították meg.

Az angolok veresége.

Budapest, március 12. (A „Torontál” eredeti távirata.) Londonból jelentik: Az alsóházban Brodrick hadügyminiszter felolvasta Kitchener-nek egy táviratát, a mely szerint Methuen csapatai harcra keveredtek Delarey csapattal. Methuen combján megsebesült és fogságba esett. Az angolok vesztesége 41 halott és 77 sebesült, 201 ember eltűnt. Kitchener táviratának föl-olvasásánál előbb is az irek hangos tetszésnyilatkozatai hallatszottak, a mire a kormánypártiak pfuj-kiáltásokkal feleltek. Brodrick hadügyminiszter ezután általános tetszés között magasztaló szavakban utalt Methuen érdemeire. A felsőházban Raglan hadügyi államtitkár olvasta fel Kitchener táviratát. Meg van győződve arról, hogy Methuen tábornok legjobb tehetsége szerint járt el.

Budapesti gabonatözsde.

Budapest, 1902. március 12.

A készárúüzlet hivatalos árjegyzései:

B u z a	kilós	50 kilogr. ára		kilós	50 kilogr. ára	
		kor-tól	kor-ig		kor-tól	kor-ig
Tiszavidéki uj	76	9.35	9.45	80	9.00	9.75
Pestvidéki uj	76	9.30	9.40	80	9.55	9.65
Bánsági uj	76	9.25	9.40	80	0.—	0.—
Bácskai uj	76	9.30	9.50	80	0.—	0.—

Rozs	uj	elsőrendű	kilós	
			70—72	7.45 7.55
„	„	másodrendű	—	7.35 7.45
Árpa	„	takarmány	60—62	6.10 6.20
„	„	égetni való	62—64	5.75 6.—
„	„	süfőzésre való	64—66	0.— 0.—
Zab	„	„	39—41	7.55 7.70
Tengeri ó	„	bánsági	—	0.— 0.—
„	„	másnemű	—	0.— 0.—

Határidő-üzlet.

Budapest, márc. 12. (A nagybecskereki Lloyd-lársulat távirata.) Készáruban ismét lanyha volt az üzlet. Az árak estek. Határidőüzletben déli zárlatkor a következők voltak a hivatalos árjegyzések:

Buza 1902. áprilisra	9.28—9.29
„ 1902. májusra	9.30—9.31
„ 1902. októberre	8.22—8.23
Rozs 1902. áprilisra	7.52—7.53
Tengeri 1902. májusra	5.21—5.22
Zab 1902. áprilisra	7.53—7.55

VÁROSI SZÍNHÁZ.

Nagybecskerek, szerda, március 12-én:

Ujdonság. Itt másodsor: Ujdonság.

A SASOK.

Vigjáték 3 felvonásban. Írták: Guthi Soma és Rákosi Viktor.

Személyek:

Forray Gábor, műépítész — Vadász Lajos
Lenke, a neje — Niczkyné Ilona
Sas Ferenc — Pápai Antal
Sas Viktor — Fodor Oszkár
Sas Barnabás — Tukoray Loránd
Bukics Julian, rajzoló — Madas Pista
Lola, színésznői növendék — Rónai Hermin
Tüskés — Halász Zoltán
Lányi — Szabó Pál
Kádár — Török Sándor
Balla Fülöp — Kóhalmi Andor
Mari, szobaleány — Gömöri Vilma
Maxi — Szilasi Juliska
Hordár — Gara Ödön

Kezdeté 8 órakor.

Holnap, csütörtökön, március hó 13-án:

Polgár Béla jutalomjátékával:

KURUCFURFANG.

Vonatok érkezése és indulása

Nagy-Becskerekre, illetve Nagy-Becskerekéről.

Érvényes 1901. október 1-től.

Érkezik:

A nagybecskereki pályaudvarra:

Zombolyáról: délelőtt 9 óra 25 p.; este 7 óra 23 p.
Pancsováról: délelőtt 7 óra 55 p.; délután 5 óra 55 p.
Temesvárról: délelőtt 9 óra 25 p.; este 7 óra 23 p.
Verseczről: délelőtt 9 óra 25 p.; este 7 óra 23 p.
Alibunárról: este 7 óra 23 p.
Zombolyáról: (keskenyvágányu vonaton) reggel 8 óra 23 p.; este 6 óra 55 p.
Budapest—Szegeдрől: reggel 7 óra 55 p.; délután 4 óra 35 p.; éjjei 10 óra 33 p.

Indul:

A nagybecskereki pályaudvarról:

Zombolyára: reggel 8 óra 25 p.; délután 4 óra 50 p.
Pancsovára: reggel 8 óra 30 p.; délután 6 óra 30 p.
Temesvárra: reggel 3 óra 25 p.; délután 4 óra 50 p.
Verseczre: reggel 3 óra 25 p.; délután 4 óra 50 p.
Alibunárra: reggel 3 óra 25 p.
Zombolyára: (keskenyvágányu vonal) reggel 3 óra 58 p.; délután 5 óra 10 p.
Szeged—Budapestre: d. e. 11 óra 12 p.; este 6 óra 40 p.
Karlova—Nagy Kikindára: reggel 5 óra 58 p.

Nyiltér. *)

FIGYELMEZTETÉS.

Mindenkit óva intek és figyelmeztetek, hogy fiam *Tripity Milánnak* semmiféle hitelt ne nyujtsanak, mivel sem régi, sem újabb adósságait nem fogom kiegyenlíteni.

Bótos, 1902. március hó 12.

226—3.1

Tripity Maxsa.

*) Az a rovat alatt közöltékert nem vállal felelősséget a szerk.

Nemzeti irodalmunk legértékesebb alkotásait, a magyar irodalom főműveit

MAGYAR FRANKLIN-Társulat kiadása REMEKIROK

czim alatt egyöntetű szép kiadásban, 55 kötetben, díszes vászonkötésben adja közre a Franklin-Társulat.

Tartalmazza:

- *Arany János Kisfaludy Károly
*Arany László Kisfaludy Sándor
Balassa Bálint Kültsey Ferencz
*Bajza József Kossuth Lajos
Berzsenyi Dániel Madách Imre
Csiky Gergely Mikes Kelemen
Csokonay V. M. Pázmány Péter
*Csuczor Gerg. Petőfi Sándor
Deák Ferencz Reviczky Gyula
Eötvös József hr. Széchenyi Ist. gr.
Fazekas Mihály *Szigligeti Ede
*Garay János Teleki László gr.
Gyöngyössi I. *Tompa Mihály
Gvadányi József *Vajda János
Kármán József *Vörösmarty M.
Katona József Zrínyi Miklós.
Kazinczy Fer. műveit.
*Kenégy Zsigm.
Népies líra Népballadák
Kuruczköztétel.

A Franklin-féle Magyar Remek-irok 55 testes kötete felöleli a legbelsőbbet, mit a magyar szellem teremtett és hivatva van arra, hogy minden család könyvtárának gerincze legyen.

mű jelentőségéhez. Kötése pályanyertes, művészi, erős angol vászonkötés, a papírja fanyentes, soha meg nem sárguló; betűi külön e célra készülnek.

A Franklin-féle Magyar Remek-irok öt kötetes sorozatokban jelennek meg 1902. februártól kezdve és azután minden félévben egy-egy új kötetből álló sorozat.

A Franklin-féle Magyar Remek-irok előfizetőinek külön kedvezményképen a most megjelenő új magyar Shakspeare-kiadás, 6 vasos kötetben, diszkótesben 20 korona — kivételes áron szállítatik, holott e kiadás bolti ára 30 korona lesz és az eddig forgalomban volt Shakspeare kiadás 100 koronába került. — Legkiválóbb költőink remek fordításában közli Shakspeare remekait e kiadás, névszerint Arany János, Petőfi, Vörösmarty, Szász Károly, Lévay József, Arany László, Rákosi Jenő, Györy Vilmos átültetésében. Ez az egyetlen teljes magyar Shakspeare és értékes kiegészítője a Magyar Remekirok gyűjteményének. Megrendelhető a Magyar Remekirok kal egyidejűleg.

A Franklin-féle Magyar Remek-irok 55 kötetnyi teljes gyűjtemény ára 220 korona, mely összeg havi részletekben törleszhető; a hat kötetes teljes Shakspeare kedvezményára 20 kor. a Remekirok előfizetőinek, ha a két mű együttesen rendeltetik meg.

Sajtó alá rendezés és az illusztrációk készítése és minden műveink jellemzőit felülről berendezéssel állították.

- Alexander Bernát
Angyal David
Badics Ferencz
Bánóczy József
Beöthy Zsolt
Berzeviczy Albert
Bayer József
Erdődy Sándor
Erdődy Béla
Erdélyi Pál
Fereny Zoltán
Fraknói Vilmos
Gyulai Pál
Heinrich Gusztáv
Koroda Pál
Kossuth Ferencz
Kozma Andor
Lévay József
Négyessy László
Rákosi Jenő
Riedl Frigyes
Széchy Károly
Széll Kálmán
Váci János
Vadnai Károly
Voinovich Géza
Zoltány Irén

E képek népszerű hírteljesítőket nyújt arra szóra, hogy a Magyar Remek-irok megbízható szövegét adja a fellelve munkáinak, s hogy minden életre szóló becsű munka lesz.

A Franklin-Társulat által kiadott „Magyar Remekirok” nagy értékű remekmű, emeli, hogy annak kiegészítője a

Teljes Magyar Shakspeare,

a Kisfaludy-Társaság által kiadott s költőink: Arany, Petőfi, Vörösmarty, Szász Károly, Lévay, Arany László, Fejes, Greguss, Györy Vilmos, Lőrinczy-Lehr, Rákosi Jenő, Szigligeti által fordított kiadás. Ez a fordítás ma már magyar remekirok-számba mert azt halljuk a színpadról, ezt idézzük lépten-nyomon; átment a nemzet vérebe.

A teljes magyar Shakspeare-t kedvezményes áron kapják a „Magyar Remekirok” megrendelői, vagyis a hat kötetes díszesen bekötött munkát 30 korona bolti ár helyett 20 koronáért, ha mind a két munkát megrendelik.

Megrendeléseket elfogad minden hazai könyvkereskedés vagy a Franklin-Társulat Budapestben.

MEGRENDELŐ-JEGY.

16 31

Alulírott (hol): könyvkereskedésben ezennel rendel
péld. Magyar Remekirok 55 kötet 220 kor.
Shakspeare összes színművei 6 kötet 30 kor. helyett 20 kor. kedvezményes áron
Shakspeare összes színműveit 6 kötetben külön (a Magyar Remekirok nélkül) 30 korona bolti áron és lévi a szállítási feltételek közlését.
Hely: Név:

1. sz. kp. ül. 1902.

227 2.1

Hirdetmény.

Az országgyűlési képviselő választására jogosított polgárok 1903. évre érvényesül birandó névjegyzékének kiigazítása végett kiküldött összeíró küldöttség működését folyó évi március hó 17-én délután 3 órakor a városház nagytermében kezdi meg és munkálatát folyó évi április hó 5-ig befejezni tartozik.

A küldöttség ülését az említett helyen naponként délután 3-6 óráig tartja, mely ülések nyilvánosak.

Ez azzal tétetik közhírré, hogy a küldöttség előtt jogainak érvényesítése végett a választásra jogosított Nagybecskerek városi polgárok személyesen is megjelenhetnek.

Együttal felhivatnak a közhatalóságok, intézetek, miszerint a választásra jogosított személyzetüknek névjegyzékét az évi fizetés, életkor és lakhely pontos kitétele mellett folyó évi március hó 20. napjáig alólírt központi választmányi elnökhöz, vagy pedig közvetlenül az összeíró küldöttség elnökéhez, Végh Károly urhoz, be-terjeszteni sziveskedjenek.

Kelt Nagybecskereken, 1902. évi március hó 7-én.

Dr. Grandjean József, polgármester, mint a közp. választmány elnöke

Mattanovich György, v. I-ső jegyző, mint a közp. választmány jegyzője.

NYOMDÁSZ-TANULÓNAK JÓ HÁZBÓL VALÓ FIU FELVÉTELEK. BŐVEBBET E LAP KIADÓHIVATALÁBAN (42-x.52)

A pancsovai szolgabírósgától.

1902. szám 1902

220-3.3

Pályázati hirdetmény.

Az üresedésbe jött beresztői közsegi segédjegyzői állásra ezennel pályázatot hirdetek.

Ezen állással a következő javadalmazások vannak egybekötve és pedig: 1000 korona készpénzfizetés, 6 öl puha tűzifa, esetleg ennek ellenértéke 72 korona.

Felhívom mindazokat, kik ezen állást elnyerni óhajtnak, hogy a törvényben előírt képesítést igazoló jegyzői oklevelet és eddigi működésükről szóló bizonyítvány-nyal felszerelt kérvényüket 1902. évi április hó 6-ig alólírt hivatalnál nyujtsák be, mert a később beérkező kérvények figyelembe vétetni nem fognak.

Pancsován, 1902. évi március hó 6-án.

Dr. Gyertyánffy, főszolgabíró

Férfiak ingyen kapnak

olyan új találmány orvosságát, mely az elvesztett erőt újra mehozza. Próbacsomagot s egy száz oldalas könyvet postán, jól becsomagolva, ingyen kapják mindazok, akik érte irnak. Ez a legbámulatraméltóbb csodáorvosság, mely megmentett ezeket, akik fiatalon kihágások folytán nem bajokban, szífi izszen, valamint elvesztett férfierőben szenvednek. Ez okból elhatározta az intézet, hogy egy ingyen csomag orvosságát magyarázó könyvvel együtt mindenkinek ingyen küld. Ezzel a házi-orvossággal a baj otthon gyógyítható s mindazok, akik a fiatalon kihágásokból származó nem bajokban, szellemi elgyengülésben, vagy krónikus bajokban szenvednek, otthon gyógyíthatják magukat. Ez a gyógyszer közvetlenül azokra a szervekre hat, ahol a megerősödés szükséges, csodálatos eredménnyel gyógyítja az évek óta tartó betegségeket. Öreg, fiatal egyaránt írhat a State Medical Institute-nak az alant jelzett címre, a honnan a csomagot rögtön elküldik. Az intézet leginkább azokat akarja megmenteni, akik kezelés céljából az otthonukat nem hagyhatják el. A próbacsomag megmutatja, hogy mily könnyen gyógyíthatók ebből a rettenetes bajból otthon. Az intézet kivétel nem tesz Mindenki írhat érte bárhounan magyarul, mire titoktartás mellett postafordultával egy ingyen csomag orvosságot kap magyarázó könyvvel együtt írjon még ma. A csomag oly szépen be van csomagolva, hogy a tartalmát senki sem fogja megudni.

A levelet így kell címezni: (18-x.20) State Medical Institute, 16 Elektron Building, Fort Wayne, Ind. Amerika. A levelek mindig bérmentesítendők.

Az alibunári főszolgabírótól.

9095. kig. számhoz 1901.

221-3.3

Pályázati hirdetmény.

Az alibunári járáshoz tartozó Román-Petre községében üresedésben levő két irnoki állásra ezennel pályázatot hirdetek. Mindegyik irnoki állás a következő évi javadalmazással jár:

- 1. Készpénzfizetés . . . . 720 kor.
2. Lakbér . . . . . 120 kor.
3. Természetben 4 köbméter tűzifa.

Felhívom mindazokat, kik ez állásokra pályázni óhajtanak, hogy bizonyítványokkal felszerelt kérvényeiket hozzám folyó évi március hó 22-éig annál is inkább benyujtsák, mert a később érkező kérvények figyelembe vétetni nem fognak.

A változást folyó évi március 24-én délelőtt 10 órakor fogom Román-Petre község-házánál megejteni.

Alibunáron, 1902. évi március hó 4-dikén.

Radonits, főszolgabíró.

Premier-kerékpár 1902.

Legjobb és leggyorsabb. Árjegyzék ingyen. Divatos, elegáns kiállítás. Árjegyzék ingyen. Premier-Werke, Eger (Csehország)

Hirdetések

gyárosoknak, kereskedőknek és iparosoknak, saját érdekük, hogy gyártmányaikat, áru és iparcikkeiket mennél többet hirdessék. A hirdetések 1900. évi július hó 1-je óta bélyegmentesek és annyira olcsók, hogy a ki nem hirdet, az maga ellen vét!

Hirdetések felvételnek a „Torontál” kiadóhivatalában.